

Patentstyret
Att.: Maria Engøy Duna
Postboks 8160 Dep
0033 OSLO

Deres ref.: 2010/1073

Vår ref.: 2010/726
STAB-ØIS KJSU 630

Dato: 24.09.2010

Høring - ny forskrift om avgifter mv til Patentstyret

På vegne av Nærings- og handelsdepartementet har Patentstyret sendt på høring et utkast til ny forskrift om avgifter mv til Patentstyret, og som skal tre i kraft høsten 2010.

Utkastet er resultat av en oppgave gitt til Patentstyret av Nærings- og handelsdepartementet i tildelingsbrevet for 2009 hvor gjeldende avgiftsforskrift er gjennomgått med utgangspunkt i Finansdepartementets retningslinjer for gebyr- og avgiftsfinansiering av statlige myndighetshandlinger (R-112/2006).

I den foretatte gjennomgangen er det vurdert i hvilken grad de ulike avgiftene dekker kostnadene ved tjenestene det betales for, og om enkelte av dagens avgifter bør gjøres om til gebyrer.

I notatet er det først foretatt en vurdering av om enkelte av Patentstyrets avgifter skal endres til gebyrer. Gebyrer har et begrenset statsfinansielt formål. Begrensningen ligger i at det ikke skal betales for noe annet eller mer enn den klart definerte myndighetshandlingen som utføres. Det pekes i på at det ikke er noe i veien for at eksisterende gebyrer kan ligge lavere enn kostnadsdekkende nivå. Avgifter har også et begrenset statsfinansielt formål, men den eneste begrensningen er at avgiftsinntektene ikke må overstige kostnadene ved det tiltaket eller virksomheten som avgiften skal finansiere. Hovedformålet med avgifter er helt eller delvis å finansiere utgiftene til bestemte tiltak.

Det er også foretatt en gjennomgang av avgiftens/gebyrets størrelse, der det i forhold til avgifter blant annet er vektlagt at Patentstyrets kostnader skal dekkes både samlet og for de enkelte tjenesteområdene over tid, at avgifts-/gebyrstruktur er robust over tid, ressurseffektiv drift og at atferdsregulerende avgifter benyttes der Patentstyret finner det hensiktsmessig/nødvendig.

Siden det er en tett kobling mellom patentrettigheter (og regimet for beskyttelse av disse) og konkurranse og således også konkurransepolitikken, vil Konkurransetilsynet i sitt høringssvar knytte noen merknader av mer generell karakter til utkastet.

Konkurransetilsynets merknader

Et velfungerende regime for vern av opphavsretter (patenter, copyright og lovbeskyttelse av produktnavn mv.) har vært ansett for å være helt nødvendig for å stimulere innovasjoner. Hvis ikke avkastningen på investeringen i FoU kan beskyttes i tilfredsstillende grad gjennom for eksempel patenter, vil innovasjonsinsentivene kunne reduseres dramatisk. Betydningen av regimet for vern av opphavsretter vil variere mellom markeder og egenskaper ved markedet, samt om det er snakk om inkrementelle eller drastiske innovasjoner, prosess eller produktinnovasjoner.

I sammenhengen med høringsnotatet er det viktig å merke seg at i OECD Policy Roundtables dokumentet "Competition, Patents and Innovation" fra 2006 så vises det til et økonometrisk studie av

patenter utstedt av European Patent Office (EPO) som peker i retning av at ”...*more than half of the growth in the filings there during the 1990s is attributable to a decrease in the fees*” (side 25).

Etter Konkurransetilsynets oppfatning vil innovasjonspolitikken og et velfungerende og (kostnads)effektivt regime for beskyttelse av rettigheter understøtte målsettingene i konkurransepolitikken – og vise versa.

Konsumenter og konkurrenter vil riktig nok generelt ikke ha noe i mot økt diffusjon, selv om dette skulle omgå intellektuelle eiendomsrettigheter som er beskyttet gjennom patenter. På lang sikt kan imidlertid manglende beskyttelse for beskyttelse av intellektuelle eiendomsrettigheter påvirke investeringsinsentivene i forhold til produkt- og prosessinnovasjoner, noe som igjen kan påvirke fremtidig potensiell konkurranse og velferdsutvikling på en uheldig måte.

Høye kostnader for beskyttelse av intellektuelle eiendomsrettigheter vil selvsagt påvirke insentivene til å søke slik beskyttelse, og kan således ha de samme langsiktige negative virkningene som manglende beskyttelse.

Konkurransetilsynet mener derfor at en mer prinsipiell diskusjon av sammenhengen mellom Patentstyrets avgifts- og gebyrnivå og insentivene til å søke patentbeskyttelse burde vært foretatt *før* diskusjonen om avgift vs. gebyr og avgifts/gebyrstørrelse.

Ut over dette har Konkurransetilsynet ingen merknader.

Med hilsen

Jan Gaute Sannarnes (e.f.)
seniorrådgiver

Kjell Jostein Sunnevåg
utredningsleder

Kopi til:

Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet Postboks 8004 Dep 0030 Oslo

Mottakere:

Patentstyret Postboks 8160 Dep 0033 OSLO